

VIDURINIS UGDYMAS

Vidurinis ugdymas neprivalomas, trunka dvejus metus (11 ir 12 vidurinės mokyklos ar gimnazijų III–IV klasės). Mokiniai mokosi pagal individualius ugdymosi planus. (Pagal vidurinio ugdymo programą galima mokytis vidurinėse mokyklose, gimnazijose, profesinėse mokyklose.)

Vidurinio ugdymo programa sudaro sąlygas mokiniui pasiekti asmeninę brandą, kaip kompetencijų visumą, leidžiančią, apsispręsti dėl savo profesinės karjeros, asmeniniu indėliu prisidėti prie Lietuvos, Europos ir pasaulio bendruomenės ir pažangios ekonomikos darnaus vystymosi.

Sąvokos:

BENDRASIS DALYKO PROGRAMOS KURSAS. Bendrojo kurso programa padeda mokiniui toliau plėtoti pagrindinio ugdymo programoje įgytas bendrąsias ir dalykines kompetencijas, nukreiptas į bendrąjį raštingumą, reikalingą kiekvieno žmogaus visaverčiam gyvenimui: ugdomi gebėjimai apibendrinti, planuoti, argumentuoti, paaiškinti ir pagrįsti savo sprendimus, vertinti reiškinius, procesus, produktus. Dalyko bendrojo kurso turinio apimtį sudaro plačiai vartojamos dalyko sąvokos, pagrindiniai dėsniniai, svarbiausios idėjas, jų kontekstas ir praktinis taikymas, vertybinės nuostatos;

IŠPLĖSTINIS DALYKO PROGRAMOS KURSAS. Išplėstinio kurso programa padeda mokiniui toliau plėtoti pagrindinio ugdymo programoje įgytas bendrąsias ir dalykines kompetencijas, reikalingas pasirengti tolesnėms studijoms ir būsimai profesinei veiklai: ugdomi gebėjimai mąstyti kompleksiskai (apibendrinti, planuoti, argumentuoti, spręsti problemas, vertinti remiantis įvairiais kontekstais ir požiūriais) ir kūrybiškai (kelti hipotezes, kurti idėjas ir jas įgyvendinti). Dalyko išplėstinio kurso turinio apimtis sudaro sąlygas mokinių savarankiško mokymosi gebėjimams ugdyti, naudotis dalyko žiniomis ir metodais sprendžiant praktinio ir teorinio pobūdžio užduotis;

UŽSIENIO KALBŲ MOKĖJIMO LYGIAI. Užsienio kalbų kursų programų, orientuotų į A1/A2, B1 ir B2 kalbos mokėjimo lygius, reikalavimai atitinka Bendruosiuose Europos kalbų mokymosi, mokymo ir vertinimo metmenyse nustatytus kiekvieno kalbų mokėjimo lygio reikalavimus ir padeda įvertinti kalbos mokymosi pažangą, naudojantis lanksčia, atitinkamomis patirtimis paremta bendrąja kalbų mokėjimo lygių sistema. Ši sistema aprėpia skirtingus mokinių poreikius ir tikslus, kylančius mokantis kalbų.

PASIRENKAMASIS DALYKAS – mokomasis dalykas, kurį siūlo mokykla, o mokinys renkasi; pasirinktas dalykas tampa privalomas.

DALYKO MODULIS – iš anksto apibrėžta savarankiška 35 val. trukmės privalomojo mokomojo dalyko programos dalis. Pasirinktas modulis tampa privalomas.

Vidurinio ugdymo programos turinį sudaro:

privaloma dalis, apimanti privalomus ir privalomai pasirenkamus dalykus ir (ar) modulius, kurie skiriasi turinio sudėtingumu ir platumu, ir

laisvai pasirenkama turinio dalis, kurią sudaro dalykų kursai ir (ar) moduliai, pateikti bendrosiose programose ir parengti mokyklose pagal mokinių poreikius ir mokyklos tikslus.

ATMINTINĖ

DĖL INDIVIDUALIOJO UGDYMO PLANO SUDARYMO

- **Minimalus** privalomas mokinio pamokų skaičius – **28**.
- Mokinys per dvejus metus turi mokytis **ne mažiau kaip 8 skirtingų dalykų**. Pasirenkamieji dalyko moduliai nėra skaičiuojami kaip atskiri dalykai.
- Vidurinio ugdymo programos turinį sudaro privaloma dalis, apimanti privalomus ir pasirenkamuosius dalykus ir (ar) modulius, kurie skiriasi turinio sudėtingumu ir platumu, ir laisvai pasirenkama turinio dalis, kurią sudaro dalykų kursai ir (ar) moduliai..
- **Mokinys pagal vidurinio ugdymo programą privalo mokytis:**
  - **dorinio ugdymo** (tikybos arba etikos);
  - **lietuvių kalbos ir literatūros;**
  - **užsienio kalbos;**
  - **matematikos;**
  - **vieno socialinio ugdymo** (istorijos arba geografijos) **dalyko;**
  - **vieno gamtamokslinio ugdymo** (biologijos, fizikos, chemijos) **dalyko;**
  - **vieno meninio ugdymo** (dailės, muzikos, teatro, šokio) **arba technologinio ugdymo** (medžio apdirbimo) **dalyko;**
  - **fizinio ugdymo.**
- Mokinys pats apsisprendžia, kelių bei kokių dalykų bendruosius ir išplėstinius kursus rinktis.
- Mokinys programos bendrajam ar išplėstiniam kursui gali skirti daugiau savaitinių pamokų, rinkdamasis modulius.
- Pasirenkamųjų dalykų ir modulių programas mokiniai renkasi atsižvelgdami į savo poreikius. Pasirinkti dalykai tampa privalomi.
- Sudarytą ugdymo planą galima koreguoti atsižvelgiant į *Vilniaus Gabijos gimnazijos dalyko programos, dalyko kurso, dalyko modulio keitimo tvarkos aprašo* nuostatas.
- Sudarytas individualusis ugdymo planas turėtų **atspindėti mokinio galimybes ir siekius**. Susidarant ugdymo planą **labai svarbus orientyras** – studentų priėmimo į pagrindines ir vientišąsias universitetines studijas sąlygos (išplėstinius kursus reikėtų rinktis tų dalykų, kurių reikės renkantis vieną ar kitą studijų programą).
- Sudarydami individualųjį ugdymo planą, atsižvelkite į tai, kad geriausiųjų eilės sudarymo pagrindiniai kriterijai taikomi, atsižvelgus į studijų sritį, kryptį arba kryptių grupę, išskyrus:
  - **lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą**, kurio įvertinimas yra privalomas visiems;
  - **užsienio kalbos brandos egzaminą**, kuris, išlaikytas ne žemesniu nei B1 lygiu pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis.;
  - **matematikos brandos egzaminą**, jeigu asmuo pretenduoja į visų studijų kryptių grupių (išskyrus menų studijų kryptių grupės programas) koleginių ir universitetinių studijų programas.
- Išlaikytų šių valstybinių brandos egzaminų įvertinimų **aritmetinis vidurkis**, kuris, suapvalintas iki sveiko skaičiaus, **turi būti ne mažesnis negu 40**, jeigu asmuo pretenduoja studijuoti universitete, ir ne mažesnis negu 25, jeigu asmuo pretenduoja studijuoti kolegijoje.
- **Penkių dalykų geriausių metinių įvertinimų aritmetinis vidurkis**, kuris, suapvalintas iki sveiko skaičiaus, **turi būti ne mažesnis negu 7**, jeigu asmuo pretenduoja studijuoti universitete, **ir ne mažesnis negu 6**, jeigu asmuo pretenduoja studijuoti kolegijoje, iš šių privalomų mokytis dalykų: lietuvių kalba ir literatūra; užsienio kalba; matematika; istorija arba geografija; biologija arba fizika, arba chemija; meninio ugdymo srities dalykas arba technologijų programos krypties dalykas; bendroji kūno kultūra.
- Kaip numatyta Mokslo ir studijų įstatyme, minimalūs rodikliai gali būti taikomi **ne tik** stojantiesiems **į valstybės finansuojamas**, bet ir **į mokamas studijų vietas**, tiek į valstybinius, tiek į nevalstybinius universitetus ir kolegijas.

*Valstybiniai brandos egzaminai vertinami pagal kriterinio vertinimo sistemą. Sistema turi tris pasiekimų lygius: patenkinamas pasiekimų lygis nuo 16 iki 35 balų, pagrindinis pasiekimų lygis – 36–85 balai ir aukštesnysis pasiekimų lygis nuo 86 iki 100 balų.

**Vilniaus Gabijos gimnazijos mokomųjų ir pasirenkamųjų dalykų ir kursų pasiūla
2022–2023 ir 2023–2024 m. m.:**

<i>Dalykas</i>	<i>Kursas</i>	<i>Valandos</i>			
		<i>III klasė</i>		<i>IV klasė</i>	
		<i>B</i>	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>A</i>
Dorinis ugdymas (etika, tikyba)	Bendrasis	2	-	-	-
Lietuvių kalba ir literatūra	Bendrasis, išplėstinis	4	5	4	5
Užsienio kalba (anglų, vokiečių, rusų, prancūzų)	A1, A2, B1, B2	3		3	
Matematika	Bendrasis, išplėstinis	3	5	3	5
Istorija	Bendrasis, išplėstinis	2	3	2	3
Geografija	Bendrasis, išplėstinis	2	3	2	3
Biologija	Bendrasis, išplėstinis	2	3	2	3
Fizika	Bendrasis, išplėstinis	2	3	2	4
Chemija	Bendrasis, išplėstinis	2	3	2	3
Informacinės technologijos	Bendrasis, išplėstinis	1	2	1	2
Menai (dailė)	Bendrasis, išplėstinis	2	3	2	3
Menai (muzika, teatras, šokis)	Bendrasis	2	-	2	-
Technologijos (medžio apdirbimas)	Bendrasis	2	-	2	-
Fizinis ugdymas	Bendrasis	2	-	2	-
Ekonomika ir verslumas	–	2		2	
Psichologija	–	1		1	

**Vilniaus Gabijos gimnazijos modulių pasiūla
2022–2023 ir 2023–2024 m. m.:**

Pagrindinis dalykas	Moduliai III gimnazijos klasei	Moduliai IV gimnazijos klasei
Anglų k.	Užsienio kalbos (anglų) rašymo įgūdžių tobulinimas	Užsienio kalbos (anglų) rašymo įgūdžių tobulinimas
		Užsienio kalbos (anglų) kalbos kalbėjimo įgūdžių tobulinimas
Istorija	Lietuva ir pasaulis viduramžiais ir naujaisiais laikais (A kursui)	Lietuva ir pasaulis naujaisiais ir naujausiais laikais (A kursui)
Geografija	Geopolitika (A kursui)	Geografijos kurso sisteminimas pagal geografijos egzaminų programą (A kursui)
		Kelionių ir turizmo geografija. (A kursui)
Lietuvių kalba ir literatūra	Teksto kūrimas: struktūra, argumentavimas, kontekstas, stilistinė ir kalbinė raiška	Literatūrinio ir samprotavimo rašinio kūrimas
		Lietuvių kalbos raštingumo įgūdžių tobulinimas
Matematika	Uždavinių sprendimo praktikumas (B kursas)	Uždavinių sprendimo praktikumas (B kursui)
	Matematikos taikymo ir probleminių uždavinių sprendimas (A kursui)	Matematikos taikymo ir probleminių uždavinių sprendimas (A kursui)
		Matematikos kurso sisteminimas. VBE programos ir užduočių analizė (A kursas)
Informacinės technologijos	Programavimas C++ (A kursui)	Programavimas C++ (A kursui)
Biologija	Biologijos žinių sisteminimas ir VBE užduočių analizė (A kursui)	Biologijos žinių sisteminimas ir VBE užduočių analizė (A kursui)
Fizika	Fizikos žinių sisteminimas ir VBE užduočių analizė (A kursui)	Fizikos žinių sisteminimas ir VBE užduočių analizė (A kursui)
Chemija	Cheminiai skaičiavimai (A kursui)	Chemijos žinių sisteminimas ir VBE užduočių analizė (A kursui)

Vilniaus Gabijos gimnazijos

..... klasės mokin.....

UGDYMO PLANAS 2022–2023 ir 2023–2024 m. m.

	Dalykai	III klasė		IV klasė		III klasė		IV klasė	
		B	A	B	A	B	A	B	A
	Privalomi dalykai								
1	Dorinis ugdymas								
	<i>Tikyba</i>	2	–	–	–		–	–	–
	<i>Etika</i>	2	–	–	–		–	–	–
2	Lietuvių kalba ir literatūra	4	5 (1)	4	5 (2)				
3	Užsienio kalba (<i>anglų</i>)	3 (1)		3 (2)					
4	Matematika	4	5 (1)	4	5 (2)				
5	Socialiniai mokslai								
	<i>Istorija</i>	2	3 (1)	2	3 (1)				
	<i>Geografija</i>	2	3 (1)	2	3 (1)				
6	Gamtos mokslai								
	<i>Biologija</i>	2	3 (1)	2	3 (1)				
	<i>Chemija</i>	2	3 (1)	2	3 (1)				
	<i>Fizika</i>	2	3 (1)	2	4 (1)				
7	Menai ir technologijos								
	<i>Dailė</i>	2	3	2	3				
	<i>Muzika</i>	2	–	2	–		–		–
	<i>Teatras</i>	2	–	2	–		–		–
	<i>Šokis</i>	2	–	2	–		–		–
	<i>Medžio apdirbimas</i>	2	–	2	–		–		–
8	Fizinis ugdymas								
	<i>Fizinis ugdymas</i>	2	–	2	–		–		–
	Pasirenkamieji dalykai								
	Informacinės technologijos	1	2 (1)	1	2 (1)	1	2	1	2
	Užsienio kalba (vokiečių)	3		3					
	Užsienio kalba (rusų)	3		3					
	Užsienio kalba (prancūzų)	3		3					
	Ekonomika ir verslumas	2		2					
	Psichologija	1		1					
	Iš viso savaitinių pamokų/dalykų	/		/		/		/	

Skliausteliuose nurodyta, kiek dalyko modulių galima pasirinkti (į atestatą gali būti įrašoma tik dalykas / dalyko modulis, kurio mokinys mokėsi dvejus metus).

Minimalus dalykų skaičius – 8, minimalus valandų skaičius – 28.

Keičiant ugdymo planą vadovaujamosi Vilniaus Gabijos gimnazijos dalyko programos, dalyko kurso, dalyko modulio keitimo tvarkos aprašu.

Mokinio parašas .....

Tėvų (globėjų, rūpintojų) vardas, pavardė, parašas .....

.....

Pavyzdys.

	Dalykai	III klasė		IV klasė	
		B	A	B	A
	Privalomi dalykai				
1	Dorinis ugdymas				
	<i>Tikyba</i>	2			
	<i>Etika</i>				
2	Lietuvių kalba ir literatūra		6		6
3	Užsienio kalba (<i>anglų</i>)		4		4
4	Matematika		6		7
5	Socialiniai mokslai				
	<i>Istorija</i>		3		4
	<i>Geografija</i>				
6	Gamtos mokslai				
	<i>Biologija</i>				
	<i>Chemija</i>	2		2	
	<i>Fizika</i>				
7	Menai ir technologijos				
	<i>Dailė</i>				
	<i>Muzika</i>				
	<i>Teatras</i>	2		2	
	<i>Šokis</i>				
	<i>Medžio apdirbimas</i>				
8	Fizinis ugdymas				
	<i>Fizinis ugdymas</i>	2		2	
	Pasirenkamieji dalykai				
	Informacinės technologijos)	1		1	
	Užsienio kalba (vokiečių)				
	Užsienio kalba (rusų)				
	Užsienio kalba (prancūzų)				
	Ekonomika ir verslumas		2		2
	Psichologija				
	Iš viso savaitinių pamokų/dalykų		30 / 9		32 / 9

*Taip žymima pasirinktų modulių skaičius.

Kur rasti reikiamos informacijos

- Su brandos egzaminų laikymo tvarka, programomis, užduočių pavyzdžiais, vykdymo ir vertinimo instrukcijomis, kita aktualia informacija galima susipažinti interneto svetainėje www.egzaminai.lt arba www.nsa.smm.lt. Nacionalinės švietimo agentūros interneto svetainėje skelbiamos visos naujienos.
- Informacija apie profesijas, kvalifikacijas, profesines ir aukštąsias mokyklas, mokymo ir studijų programas – Atviros informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemos (AIKOS) interneto svetainėje www.aikos.smm.lt
- Lietuvos aukštųjų mokyklų bendrojo priėmimo tvarka, konkursinio balo skaičiuoklė, praėjusių metų konkursiniai balai skelbiami www.lamabpo.lt
Informacija apie dalykus, reikalingus atskiroms studijų programoms, pateikiama aukštųjų mokyklų tinklalapiuose.
- Studijų kokybės vertinimo centras skelbia duomenis apie vertintas visų Lietuvos aukštųjų mokyklų studijų programas, jų akreditaciją www.skvc.lt
- Informaciją apie lengvatines paskolas, socialines stipendijas ir tikslines išmokas neįgaliems studentams studijų prieinamumui užtikrinti teikia Valstybinis studijų fondas www.vsf.lt
- Informacija apie teisės aktus, susijusius su ugdymu ar studentų priėmimu, skelbiama www.smm.lt
- Daugiau naudingų nuorodų galima rasti gimnazijos svetainės skiltyje *Karjeros ugdymas*.